

Open brief aan:

Minister E.D. Wiebes.
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Kopie per mail:

Woordvoerders klimaat coalitiepartijen Matthijs Sienot (D66), Mark Harbers (VVD) Agnes Mulder (CDA) en Carla Dik-Faber (ChristenUnie)

Leerdam, 24 november 2019

Geachte Hr. Wiebes,

U wilt, samen met uw coalitiepartijen, de plaatsing van zonnepanelen op eigen dak bij kleingebruikers (particulieren en MKB) stimuleren. Tevens heeft u een concept wetsvoorstel ontworpen inzake de hervorming van de salderingsregeling. Ongewijzigde acceptatie en implementatie van dit concept wetsvoorstel zal juist een sterk negatief effect krijgen op de plaatsing van zonnepalen bij kleingebruikers. Het zal (kunnen) leiden tot 80% uitval van de potentie van zonnepanelen op eigen dak en rechtsongelijkheid tussen huurders en woningeigenaren. Ongewijzigde indiening en acceptatie van dit voorliggende wetsvoorstel is daarom maatschappelijk en politiek gezien ongewenst.

Het wetsvoorstel "*Wijziging van de Elektriciteitswet 1998 en de Wet belastingen op milieugrondslag ter uitvoering van de omvorming van de salderingsregeling voor kleinverbruikers*" dd 28 oktober 2019 en zijn effecten.

1. Wijziging van artikel 77h invoegen nieuw lid 2 van de Energiewet 1998.

In dit wetsartikel gaan burgers, al per 1 januari 2021, strafbaar gesteld worden indien zij zonnepanelen hebben en een draaischijfmeter willen behouden. QUOTE *PM naam toezichthouder kan in geval van overtreding van artikel 26aa, tweede lid, de overtreder een last onder dwangsom opleggen.* UNQUOTE Artikel 26aa bepaald dat QUOTE *... Een afnemer als bedoeld in artikel 95a, eerste lid, beschikt over een geïnstalleerde meetinrichting die de elektriciteit die van het net wordt afgenomen en de elektriciteit die op het net wordt ingevoerd afzonderlijk kan meten* UNQUOTE ofwel men mag geen draaischijfmeter meer hebben. Naar verwachting zal het, per 1 januari 2021, strafbaar stellen van burgers met zonnepanelen die een draaischijf meter willen behouden ernstige maatschappelijke en politieke commotie veroorzaken en het draagvlak voor de energietransitie, waarbij zonnepanelen juist genoemd wordt als een de eerste maatregelen die men wil nemen, volledig onderuit halen.

2. Combinatie: Wijzing artikel 26aa Energiewet 1998, kamerbrief Directoraat-generaal Energie, Telecom & Mededinging van 4 maart 2016 “Tijdpad uitrol slimme meter en dynamische leveringstarieven” kenmerk DGETM-EI / 16014268 en memorie van toelichting op voornoemd Wetsvoorstel dd 28 oktober 2019.

In artikel 26aa worden burgers met zonnepanelen gedwongen om een meetinrichting te laten plaatsen die heen en teruglevering kan meten. (zie vorig punt). Met de kamerbrief DGETM-EI / 16014268 wordt de invoering van dynamische leveringstarieven voor consumenten mogelijk gemaakt. QUOTE *Met de slimme meter wordt het mogelijk om het verbruik van een consument per kwartier in beeld te hebben, in plaats van alleen het verbruik over een heel jaar bij het doorgeven van de meterstand. Dit is een van de randvoorwaarden om dynamische leveringstarieven (kwartiertarieven) in rekening te brengen bij consumenten.* UNQUOTE De invoering van dynamische tarieven door de energiebedrijven kan, volgens de kamerbrief, QUOTE *In de loop van 2019 moet het op grote schaal aanbieden van dynamische tarieven mogelijk worden* UNQUOTE , vanaf heden dus.

In de memorie van toelichting op het wetsvoorstel tot omvorming van de salderingsregels, specifiek hoofdstuk 2.2 wordt gesteld: QUOTE *De leverancier blijft op grond van artikel 31c, derde lid, van de Elektriciteitswet 1998 verplicht om de kleinverbruiker een redelijke vergoeding te betalen voor de op het net ingevoede elektriciteit voor zover deze niet wordt gesaldeerd* UNQUOTE Per heden is de huidige “redelijke terugleververgoeding” door de ACM bepaald, als tenminste 70% van de marktprijs voor stroom. In feite geldt deze terugleververgoeding nu alleen voor mensen die op jaarbasis meer duurzame stroom opwekken dan hun jaargebruik is, minder dan 0,5 % van de kleingebruikers dus. In de memorie van toelichting wordt aangegeven dat de toekomstige redelijke terugleververgoeding, die bij omvorming saldering gaat gelden voor ca. 70% van alle opgewekte stroom (zijnde het niet directe gebruiksdeel welke door TNO-ECN is ingeschat op 70%), gebaseerd gaat worden op (een percentage van) de APX prijs. QUOTE *Uit een beleidsregel van de ACM uit 2006 volgt dat een redelijke vergoeding minimaal 70% van de APX-prijs van elektriciteit moet bedragen.* UNQUOTE. De APX prijs is de spotmarkt prijs waarbij geldt dat, als het aanbod duurzame energie uit zon en wind in Nederland (en Duitsland) groot is, deze prijs nihil of zelf negatief kan worden. Een redelijke terugleververgoeding gebaseerd op de APX prijs is voor mensen met zonnepanelen, die ook nog gedwongen worden om een meetinrichting te hebben die geschikt is voor dynamische tarieven, dus overdag als de zon flink schijnt 70% of 100% van nihil of soms zelfs negatief. Ondanks dat er gemeld wordt in de memorie van toelichting dat dit mogelijk nog anders geregeld kan worden is er in het wetsvoorstel in elk geval niets over opgenomen. De combinatie van de geplande invoering van dynamische tarieven, de verplichting om een installatie te hebben die geschikt is voor dynamische tarieven en de voorgenoemde koppeling aan de spotmarktprijs (APX) leidt ertoe dat het energiedeel van terug geleverde duurzame opwekking vrijwel geen waarde meer zal hebben. Als dan ook in 2031 het belasting deel naar nihil is teruggebracht, zullen zonnepanelen waarvan de opwekking niet direct gebruikt kan worden vrijwel waardeloos worden. Een calculerende burger zal nog maar drie excuus paneeltjes plaatsen ter grootte van zijn eigen gebruik, hetgeen tot 70% uitval van de potentie voor zonnepanelen leidt in de koopsector.

3. Memorie van toelichting: De basis voor de regeling is een “gemiddelde terugverdientijd van circa 7 jaar.”.

Dit beleidsvoornemen leidt tot de introductie van rechtsongelijkheid tussen huurders en koopwoning eigenaren.

Een koopwoning eigenaar wordt eigenaar van de zonnestroominstallatie en zal bij (voortijdige) verhuizing een deel van de investering kunnen verrekenen. Tevens is voor na een bepaalde terugverdientijd het volledige voordeel voor hem zolang de installatie operationeel blijft.

Een (sociale) huurder heeft niets aan een terugverdientijd van 7 jaar. De woningcorporatie investeert voor hen en zal de investering moeten afschrijven in 15-20 jaar, zodat niet alleen de eerste huurder, maar ook alle opvolgende huurders voordeel hebben, ongeacht het moment dat men gaat huren. De investering wordt “terugverdiend” door een huurverhoging of via de servicekosten die tenminste voor 20 jaar vastligt.

Als een corporatie zijn investering in 7 jaar zal moeten terugkrijgen, dan heeft de eerste huurder 7 jaar geen voordeel en zal niet instemmen met plaatsing van zonnepanelen.

Door dit wetsvoorstel zal de gehele (sociale) huursector moeten afhaken. Dat betekent een uitval van één derde van alle daken in Nederland (2,4 miljoen huishoudens).

Het maken van een regeling waar een derde van de Nederlandse bevolking niet aan kan meedoen is maatschappelijk en politiek ongewenst en leidt tot rechtsongelijkheid. Extra schrijnend omdat juist deze groep te kampen gaat krijgen met te hoge energielasten ofwel energie armoede.

4. In aanvulling op punt twee hierboven geldt dat wanneer mensen “van het gas af gaan” dit voorliggende wetsvoorstel een extra nadelig effect voor hen gaat geven. Omdat niet heel Nederland op warmte netten aangesloten kan worden en NOM woningen geen warmte aansluiting zullen hebben zal de eigen opwekking van duurzame stroom voor deze woning hoog moeten zijn, boven ca. 8.000 kWh. Het directe gebruik ligt bij deze woningen nog lager dan gemiddeld omdat overdag en in de zomer stroom wordt opgewekt, terwijl de warmte in de avond en winter nodig is. Als ook deze bewoners vrijwel geen vergoeding meer krijgen voor terug geleverde zelf opgewekte stroom, dan zal het van het gas afgaan geen reële optie meer zijn voor Nederland. Voor de huursector geldt dat bewoners een extra bijdrage moeten betalen voor de opwekking via een EPV vergoeding naast de huur. Als opgewekte stroom straks niets meer waard is geeft dit voor (sociale) huurders een nadelig effect op hun woonlasten.

Kortom bezint eer ge begint.

Het huidige wetsvoorstel leidt tot 80% uitval van zonnepanelen op daken, terwijl het coalitiebeleid dit juist wil stimuleren. Het criminaliseren van burgers die een draaischijfmeter willen behouden leidt tot afbrokkeling van het draagvlak voor de energietransitie, 2,4 miljoen huishoudens uit de sociale huursector worden uitgesloten en het is tevens contraproductief voor “gasloze” woningen met zonnepanelen.

Wat is bijvoorbeeld wel een haalbaar alternatief?

Laat het uitgangspunt zijn dat zonnepanelen op daken gestimuleerd dienen te worden, dat het wetsvoorstel niet mag leiden tot rechtsongelijkheid tussen huurders en koopwoning eigenaren en dat gestimuleerd gaat worden om via duurzame opwekking “van het gas” af te gaan. Als het ook voor MinFIN financieel beheersbaar dient te blijven dan zou de meest simpele een eerlijke regeling zijn om voor iedereen een salderingsquotum in te voeren van 2.000 kWh, tenzij men geen gas aansluiting meer heeft en geen warmtenetaansluiting, dan moet er een quotum gelden van 6.000 kWh.

Simple, eerlijk, stimulerend voor duurzame opwekking op daken bij kleingebruikers en geen strafbare burgers meer.

Uw reactie afwachtend,

Met vriendelijke groet,

Roland van der Klauw

Duurzame burger / kleinverbruiker.
& Directeur Wocozon